# Transformace na evropskou společnost (SE)

Transnational Restructuring Navigator

Pokud chce společnost změnit svůj právní statut na evropskou společnost (Societas Europaea - SE).

### Co byste o něm měli vědět:

- SE se řídí právem EU podle nařízení ES 2157/2001 a směrnice 2001/86/ES o zapojení pracovníků. Nejvíce SE bylo dosud založeno v Německu, kde je přibližně 80 % všech SE (údaje za rok 2021), následuje Francie s přibližně 15 %.
- Kromě tradičních právních forem, jako je francouzská Société Anonyme nebo německá Aktiengesellschaft, byla v roce 2004 vytvořena nová nadnárodní forma: **evropská společnost**. Evropská společnost - známá také jako SE (latinsky Societas Europea) - je typem akciové společnosti, která umožňuje společnostem podnikat v různých evropských zemích za použití jednotného souboru pravidel.
- Z **pohledu zaměstnanců** vytváří SE novou perspektivu účasti zaměstnanců na evropské úrovni a jejich spolurozhodování ve vedení nebo dozorčích radách: Při přeměně národní akciové společnosti na evropskou společnost (SE) se uzavírá dohoda SE o informování, projednávání a účasti pracovníků. Upravuje složení dozorčí rady a pravomoci evropské rady zaměstnanců SE.
- Zároveň se stává **důležitým nástrojem k oslabení nebo obcházení** práva **zaměstnanců** na **účast** a spolurozhodování.
- Je tomu tak zejména v případech, kdy je hlavní motivací přeměny společnosti na SE "zmrazení" účasti pracovníků na úrovni správní rady nebo "snížení počtu členů správní rady".
- Podle uvedené směrnice **zahrnuje zapojení pracovníků do SE právo na informace, konzultace a účast** :
    - Podobně jako v případě evropské rady zaměstnanců jsou zástupci zaměstnanců v podnikové radě SE informováni a jsou s nimi vedeny konzultace.
    - V případech, kdy ustanovení o zastoupení na úrovni rady existovalo již dříve (tj. ve většině členských států EU) a bylo uplatňováno v praxi, stanoví právní předpisy SE "*princip p?ed-po*", což znamená, že pracovníci v takových SE mají právo volit nebo jmenovat některé členy rady (účast).
- Existují čtyři různé způsoby založení SE: fúzí (vytvoření evropské společnosti), **založením evropské holdingové společnosti**, **založením evropské dceřiné společnosti** nebo **přeměnou na SE**.

### Vaším úkolem je...

- Vyjednejte pro pracovníky, kterých se týká transformace vaší společnosti na SE, co nejlepší dohodu o informování, konzultacích a účasti pracovníků v představenstvu (pokud je to relevantní).
- Zapojte do procesu své národní a evropské odborové federace a ujistěte se, že vás od počátku budou podporovat odboráři.
- Když se jako zástupce zaměstnanců dozvíte o plánu vaší společnosti transformovat se na SE, shromážděte co nejvíce informací o motivaci a hlavních zájmech, které za ním stojí.
- Pokud existují dobré důvody k domněnce, že zájmem společnosti je zmrazit nebo dokonce obejít povinnou účast zaměstnanců v představenstvu, měli byste požádat o radu svou národní a evropskou odborovou federaci.
- V každém případě se snažte zabránit omezení práv zaměstnanců na informace, projednání a účast přeměnou vaší společnosti na SE (např. vytvořením holdingu v cizí zemi bez účasti zaměstnanců; snížením počtu míst ve správní nebo dozorčí radě nebo "zmrazením" práv zaměstnanců na účast).
- V případě fúze nebo přeměny nadnárodní společnosti na SE navažte kontakt se zastoupením zaměstnanců v druhé zúčastněné společnosti/společnostech - pro usnadnění tohoto procesu se doporučuje navázat kontakt s místní a evropskou odvětvovou odborovou organizací.
- Pokud má společný podnik nadnárodní charakter a zahrnuje dvě nebo více evropských rad zaměstnanců, spojte se s nimi co nejdříve a naplánujte jednání buď o začlenění budoucího společného podniku do působnosti jedné ze stávajících evropských rad zaměstnanců, nebo o založení nové evropské rady zaměstnanců.

Transnational Restructuring Navigator

# Matice časové osy

## Povinnosti vedení

### Evropské rady zaměstnanců SE Rady zaměstnanců

- V případě přeměny společnosti, která již má ERZ, má vedení povinnost informovat ERZ co nejdříve (viz zamýšlené rozhodnutí).

### Zastoupení místních pracovníků

- V případě společnosti bez ERZ by vedení mělo informovat příslušný orgán zastupující zaměstnance nebo odborový výbor o plánu přeměnit společnost na SE.

### Zástupci pracovníků v radě

- Vedení by mělo informovat členy správní rady o podnikové strategii a všech plánech, které mohou mít vliv na zaměstnance, ve velmi rané fázi a s dostatečným předstihem před jakýmkoli konečným rozhodnutím.

## Práva a opatření pracovníků

### Evropské rady zaměstnanců SE Rady zaměstnanců

- Jakmile se objeví fámy, měla by ERZ nebo národní orgán zastupující zaměstnance shromáždit co nejvíce informací o záměrech a motivaci podniku.
- Jako zdroj informací se doporučuje využít zástupce zaměstnanců na úrovni představenstva.
- Zástupci zaměstnanců často na začátku nemají potřebné základní informace, protože právní forma SE je stále tématem pro úzký okruh odborníků. Právní základy jsou četné a ne vždy jasně harmonizované: např. nařízení o SE 2157/2001 a směrnice o SE 2001/86/ES, jakož i národní prováděcí zákony, které transponují normy EU do právního systému vaší země.
- Spojte se se svým odborovým koordinátorem a Evropskou odborovou federací, abyste zajistili úplné informace všech dotčených odborových svazů a začali připravovat společnou odborovou reakci.
- Vzhledem k tomu, že vaše dohoda o ERZ bude transformována do dohody SE, která bude zahrnovat nejen práva na informace a konzultace, ale případně i práva na zastoupení na úrovni rady zaměstnanců, měli byste se spojit se svými kolegy z ERZ, abyste se připravili a vyměnili si dostupné informace.
- Seznamte se také s právními požadavky a ustanoveními o postupech a regulaci fúzí a kontroly fúzí ve

Transnational Restructuring Navigator

vaší zemi.

### Zastoupení místních pracovníků

- Pro zástupce zaměstnanců, kteří nemají zřízenou ERZ, je potřeba shromažďovat podporu a poradenství ještě důležitější.
- Jakmile se objeví fámy, měl by národní orgán zastupující zaměstnance shromáždit co nejvíce informací o záměrech a motivacích podniku.
- Jako zdroj informací se doporučuje využít zástupce na úrovni představenstva zaměstnanců.
- Zástupci zaměstnanců často nemají na začátku potřebné základní informace, protože právní forma SE je stále tématem pro úzký okruh odborníků. Právní základy jsou četné a ne vždy jasně harmonizované: Nařízení o SE 2157/2001 a směrnice o SE 2001/86/ES, jakož i vnitrostátní prováděcí zákony transponují normy EU do právního systému vaší země.
- Spojte se se svým odborovým koordinátorem a Evropskou odborovou federací, abyste zajistili úplné informace všech dotčených odborových svazů a začali připravovat společnou odborovou reakci.
- Seznamte se také s právními požadavky a ustanovením o postupech a regulaci spojování a kontroly fúzí ve vaší zemi.

### Zástupci pracovníků v radě

- Zástupci zaměstnanců ve správní radě mají přístup ke stejným informacím jako zástupci akcionářů. Pokud se šíří nějaké zvěsti o transformaci na SE a takový plán dosud nebyl představen představenstvu, lze tuto otázku vznést na příštím zasedání a požádat o úplné zveřejnění obchodního případu. Pokud byl takový plán již představen představenstvu, lze vyslat signály ERZ, místním zástupcům zaměstnanců a/nebo odborovým funkcionářům, že se taková právní změna skutečně připravuje. Upozornění: Mohou platit zvláštní pravidla o důvěrnosti.

## Odborová akce

### Evropské rady zaměstnanců SE Rady zaměstnanců

- Odbory na národní úrovni by měly poskytovat podporu zástupcům zaměstnanců v ERZ, aby se připravili na proces vyjednávání dobré dohody o SE.
- V případě rozsáhlejšího a nadnárodního charakteru zahrnujícího více než jednu ERZ by měla být informována a do procesu zapojena také evropská odborová federace (evropské odborové federace).
- Odbory by měly být velmi citlivé na případné záměry vedení společnosti využít vytvoření SE jako nástroje k oslabení účasti pracovníků na úrovni představenstva snížením celkového počtu členů představenstva nebo "zmrazením" účasti pracovníků na úrovni, která nezohledňuje situace, kdy by se v důsledku nárůstu počtu pracovníků zvýšil i počet zástupců pracovníků na úrovni představenstva.

Je důležité poznamenat, že odborové organizace na národní a evropské úrovni mohou působit jako experti a mohou se také stát členy zvláštní vyjednávací rady, která musí být ustavena pro vyjednávání dohody o SE. To je zaručeno ve směrnici o SE a musí to být zaručeno i ve vnitrostátních právních předpisech, kterými se tato směrnice provádí.

### Zastoupení místních pracovníků

- Odbory na národní úrovni by měly poskytovat podporu zástupcům zaměstnanců, aby se připravili na proces vyjednávání o dobré dohodě SE.
- V případě většího a nadnárodního charakteru by měla být informována a do procesu zapojena také evropská odborová federace (evropské odborové federace).
- Odborové svazy mohou také zvážit aktivní účast v SNB, který dohodu o SE vyjednává. Podrobnější informace naleznete v části věnované vyjednávání.

### Zástupci pracovníků v radě

- V některých případech mohou mít odboroví funkcionáři mandát v představenstvu společnosti. Pokud tomu tak není, pak je nezbytný úzký kontakt se zástupci zaměstnanců, kteří jsou v představenstvu. To umožní rychle ověřit fámy a v případě jejich potvrzení připravit další kroky (viz následující části časové osy).

## Úloha orgánů veřejné správy

### Evropské rady zaměstnanců SE Rady zaměstnanců

- Orgány veřejné moci v této fázi nehrají žádnou roli. Můžete se však informovat o úloze vnitrostátních nebo místních orgánů veřejné správy v souvislosti s přijímáním informací a údajů a o tom, jak budou zveřejňovány na vnitrostátní a evropské úrovni.

### Zastoupení místních pracovníků

- V této fázi a kontextu nehraje žádnou roli.

### Zástupci pracovníků v radě

- V této fázi a v tomto kontextu nehraje žádnou roli.

Transnational Restructuring Navigator

# Further reading and resources

TRANSFORMACE NA EVROPSKOU SPOLEČNOST (SE)

## Are employee participation rights under pressure? Trends at national and EU level.

ETUI Policy Brief.

Autor(i): Aline Conchon

Organizace: ETUI

Typ: PDF

Kategorie: Výzkum

Jazyk: Angličtina

Přístup na: Veřejnost

Rok: 2012

TRANSFORMACE NA EVROPSKOU SPOLEČNOST (SE)

## Frequently Asked Questions (FAQ) on SE WCs

Workers Participation Website.

Organizace: ETUI

Typ: Webové stránky

Kategorie: Výzkum

Jazyk: Angličtina

Přístup na: Veřejnost

TRANSFORMACE NA EVROPSKOU SPOLEČNOST (SE)

Transnational Restructuring Navigator

## European Company (SE) facts and figures (2014)

ETUI, Brussels.

Organizace: ETUI

Typ: Webové stránky

Kategorie: Výzkum

Jazyk: Angličtina

Přístup na: Veřejnost

Rok: 2014

TRANSFORMACE NA EVROPSKOU SPOLEČNOST (SE)

## SE Companies in 2017. Workers' Participation Europe Network, ETUI

Autor(i): Anders Carslon

Kategorie: Výzkum

Jazyk: Angličtina

Rok: 2017

TRANSFORMACE NA EVROPSKOU SPOLEČNOST (SE)

## Fakten zur Europäischen Aktiengesellschaft. Stand: 31.12.2021. Hans Böckler Stiftung

Autor(i): Sophie Rosenblohm / Sebastian Sick

Typ: PDF

Kategorie: Fakta a údaje

Jazyk: Němčina

Přístup na: Veřejnost

Transnational Restructuring Navigator

Rok: 2021

TRANSFORMACE NA EVROPSKOU SPOLEČNOST (SE)

## Legal expert report on the topic that provides a comprehensive overview of the issue across EU Member States

Typ: Webové stránky

Kategorie: Právní

Jazyk: Angličtina

Přístup na: Veřejnost

TRANSFORMACE NA EVROPSKOU SPOLEČNOST (SE)

## Communication of the EU Commission

Organizace: European Comission

Typ: Webové stránky

Kategorie: Právní

Jazyk: Angličtina

Přístup na: Veřejnost

Rok: 2009

TRANSFORMACE NA EVROPSKOU SPOLEČNOST (SE)

**The SE Directive only safeguards co-determination to the extent that it exists at the time of the SE's registration and does not provide for any adjustments thereafter (“before and after principle”)**

Transnational Restructuring Navigator

In particular in Germany, more and more companies are utilising this "loophole" and transforming themselves into an SE.

Kategorie: Právní

Jazyk: Angličtina

TRANSFORMACE NA EVROPSKOU SPOLEČNOST (SE)

## The transformation of a company governed by national law into a European company (SE) must not reduce the participation of trade unions in the composition of the Supervisory Board

Organizace: CJEU

Typ: PDF

Kategorie: Právní

Jazyk: Angličtina

Přístup na: Veřejnost

Rok: 2022

Transnational Restructuring Navigator

TRANSFORMACE NA EVROPSKOU SPOLEČNOST (SE)

## Basic information on the SE legal form and related procedures and employer obligations on the EU Website “Setting up a European Company (SE)”

Typ: Webové stránky

Kategorie: Právní

Jazyk: Angličtina

Přístup na: Veřejnost

TRANSFORMACE NA EVROPSKOU SPOLEČNOST (SE)

## Council Directive 2001/86/EC of 8 October 2001 supplementing the Statute for a European company with regard to the involvement of employees

Typ: Webové stránky

Kategorie: Právní

Jazyk: Angličtina

Přístup na: Veřejnost

TRANSFORMACE NA EVROPSKOU SPOLEČNOST (SE)

## Arbeitnehmerbeteiligung in der Europäischen Aktiengesellschaft (SE). Handbuch für die Praxis

Autor(i): Michael Stollt / Elwin Wolters

Typ: PDF

Kategorie: Průvodci Unie

Jazyk: Němčina

Přístup na: Veřejnost

Rok: 2012

Transnational Restructuring Navigator

TRANSFORMACE NA EVROPSKOU SPOLEČNOST (SE)

## Article on freezing or escaping workers participation rights in Germany with recent data

Felix Gieseke / Fokko Misterek / Sebastian Sick (2021): 4 von 5 großen SE vermeiden die paritätische Mitbestimmung (www.mitbestimmung.de)

Typ: Webové stránky

Kategorie: Průvodci Unie

Jazyk: Němčina

Přístup na: Veřejnost

TRANSFORMACE NA EVROPSKOU SPOLEČNOST (SE)

## Website on SEs of the German Hans-Böckler Foundation

Kategorie: Průvodci Unie

Jazyk: Němčina

Přístup na: Veřejnost

TRANSFORMACE NA EVROPSKOU SPOLEČNOST (SE)

## Negotiations on workers involvement in the European Company

Very useful practical guideline on the negotiation of SE agreements for trade unions and workers representatives.

Organizace: ETUC

Typ: PDF

Kategorie: Průvodci Unie

Jazyk: Angličtina

Přístup na: Veřejnost

Transnational Restructuring Navigator